

Motion till riksdagen

1988/89:Sk303

av Martin Olsson och Gunhild Bolander (c)

Särbeskattning av barns och föräldrars förmögenhet

Hemmavarande barns förmögenhet samtaxeras med föräldrarnas förmögenhet till dess barnet uppnår 18 års ålder. Denna sambeskattnings ledning leder till att familjen får – om den uppnår skattepliktig förmögenhet – betala avsevärt mer i förmögenhetsskatt än som vore fallet om föräldrars och barns förmögenhet beskattades var för sig. Men det är inte endast högre förmögenhetsskatt som kan drabba en sådan familj, utan samtaxeringen begränsar även rätten till ekonomiskt stöd från samhället.

När det gäller skatteförhållandena för vissa barn har vi tidigare i motioner vid ett flertal tillfällen – och även i en i dag väckt motion – tagit upp hur orättvist reglerna om beskattning av barnpension slår.

Vi vill i denna motion åter ta upp de orättvisor som drabbar familjer på grund av sambeskattnings av föräldrars och barns förmögenhet.

I 1985 års motion (1984/85:1624) i denna fråga hade vi ett mycket påtagligt exempel på hur en familj kan drabbas av gällande regler. Enligt vår uppfattning saknas relevanta skäl för att sambeskatta förmögenheter så att man ökar förmögenhetsskatten för föräldrarna på grund av att deras barn har arvt eller på annat sätt fått tillgångar. Det gäller i de flesta fall tillgångar som föräldrarna inte har någon förfoganderätt över utan endast en skyldighet att förvalta under överförmyndarens överinseende. Varför skall en familj där ett barn förlorat en förälder straffas genom högre förmögenhetsskatt är frågor man måste ställa sig. Och varför skall barnets egna tillgångar dessutom minska förutsättningarna att få samhällsstöd? Nuvarande regler måste av flera skäl ändras.

Enklarest sker detta och uppnås rättvisa om man slopar samtaxeringen av föräldrars och barns förmögenhet. Eventuellt skulle det kunna övervägas att behålla sambeskattnings av den del av barns förmögenhet som utgörs av gåva från förälder, som barnet bor tillsammans med, för att förhindra kringgående av skattereglerna.

Alldeles särskilt anmärkningsvärt och omotiverat är det att samtaxera fosterbarns och fosterföräldrars förmögenhet, vilket påpekats flera gånger i riksdagen och under fjolårets riksmöte bl.a. i de tre ickesocialistiska skatteutskottsledamöternas reservation nr 16 som fogades till skatteutskottets betänkande SkU 1987/88:25. (Vi använder här liksom skatteutskottet uttrycken fosterbarn och fosterföräldrar trots att vi är medvetna om att det ej längre är de officiella beteckningarna.)

Utskottsmajoriteten motiverade 1987 – liksom tidigare – sin avstyrkan av vår och övriga motioner med motsvarande yrkande med att ”frågor om

individuell förmögenhetsbeskattning lämpligen(borde) prövas i samband med beredningen av familjelagssakkunnigas förslag”.

Mot. 1988/89
Sk303

Det var 1987 en anmärkningsvärd motivering eftersom familjelagssakkunnigas förslag då lett till framläggande av propositionen med förslag till äktenskapsbalk m.m. som slutbehandlades i kammaren den 2 april 1987, alltså samma dag som skatteutskottet fastställde sitt nämnda betänkande. Det kan tilläggas att det då länge varit känt att familjelagssakkunnigas förslag till äktenskapsbalk och ändrade arvsregler inte skulle leda till förslag om ändrade förmögenhetsskatteregler.

När vår senaste motion (1987/88:Sk307) i detta ärende behandlades av skatteutskottet (SkU 1987/88:25) blev avslagsmotiveringen en annan. Då hänvisades nämligen till att det ” – – – pågår för närvarande inom finansdepartementet – parallellt med RINK – ett arbete med att se över förmögenhetsskatten – – –”.

Någon som helst viljeinriktning gällande sär- eller sambeskattnig av föräldrars och barns eller fosterföräldrars och fosterbarns förmögenhet gjorde den socialistiska majoriteten i utskottet inte. De tre icke-socialistiska partierna begärde däremot i den nämnda reservationen att regeringen skulle framlägga förslag om särbeskattnig av nämnda förmögenheter fr.o.m. 1989 års taxering.

Det är enligt vår mening viktigt att snarast möjligt skapa rättvisa ur förmögenhetsskattesynpunkt för olika familjer och familjetyper.

Vi finner det därför vara angeläget att riksdagen nu gör ett klart uttalande innebärande att särbeskattnig skall införas fr.o.m. 1990 års taxering av föräldrars och barns samt av fosterföräldrars och fosterbarns förmögenhet.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag om särbeskattnig av barns och föräldrars förmögenhet från och med 1990 års taxering,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om särbeskattnig av fosterbarns och fosterföräldrars förmögenhet från och med 1990 års taxering.

Stockholm den 10 januari 1989

Martin Olsson (c)

Gunhild Bolander (c)